

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	(1)
Rechtsvormen	(15)
Het ondernemers- of businessplan	(21)
De inschrijving en de bedrijfsnaam	(27)
Het bedrijf	(30)
Huisvesting	(37)
Administratie en boekhouding	(41)
Belasting	(46)
Verzekeren, pensioen en AOW	(53)
Financiering en ondersteuning	(57)
De VAR of BGL	(65)
Aanbesteding	(68)
Liquiditeitsvergroting	(71)
Personeel	(73)
Webwinkel	(76)
Debiteuren, crediteuren	(83)
Fiscale oudedagsreserve	(92)
Leveringsvoorwaarden	(93)
Merkbescherming	(97)
Marketing, reclame en PR	(100)
Offerte	(108)
Automatisering	(112)

Inleiding

Zzp'ers zijn door de crisis bezig met een opmars. Een groot deel van de ruim 300.000 zelfstandigen die er in de afgelopen zeven jaar zijn bijgekomen, zijn vaak mensen die hun baan door de crisis verloren en er zijn er ook heel veel die gedwongen tegen lagere tarieven en onder slechtere voorwaarden hun oude werk doen.

Er komt waarschijnlijk dan ook een minimumtarief voor zzp'ers. Vakbond FNV wil al jaren afspraken maken over zzp-tarieven, maar dat mocht niet van Autoriteit Consument en Markt, vanwege de mogelijke kartelvorming. De belangrijkste adviseur van het Europese Hof van Justitie vindt echter dat vakbonden toch afspraken moeten kunnen maken over een minimumtarief.

De regering heeft 100 miljoen euro begroot om schijnconstructies bij zzp'ers aan te pakken. De maatregelen zullen worden genomen op basis van de uitkomsten van het IBO (Interdepartementaal Beleidsonderzoek) Het gaat daarbij vooral om achterliggende problemen waarbij de economische afhankelijkheid van zzp'ers met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt in gevaar komt, waardoor dit soms leidt tot voorwaarden waaronder de zzp'er geen duurzaam zelfstandig bestaan kan opbouwen. Het kabinet wil de komende jaren hervormingen doorvoeren op het terrein van het belastingstelsel, scholing en het pensioenstelsel.

Er is een pensioenfonds voor zzp'ers in de maak. Deelname aan de pensioenregeling is vrijwillig maar heeft als voordeel dat je wanneer je in de bijstand komt niet eerst je pensioengeld hoeft aan te spreken zals nu het geval is. Onder de huidige regels geldt een dergelijke pensioenregeling als spaargeld. Zzp'ers sparen zelde voor hun pensioen omdat ze alle middelen nodig hebben om het bedrijf in stand te houden of uit te breiden. Vaak zijn ze daarna aangewezen op de AOW en een wat pensioen dat er eerder in dienstverband werd opgebouwd.

Zzp'ers kunnen nu ook wel sparen voor hun pensioen, maar bij verzekeraars en banken, die zelf ook een rendement op het ingelegde geld willen. Handig is ook om te beleggen in een eigen huis, waarbij je de betaalde rente kunt aftrekken en de opbrengst later ten gelde kunt maken. Vooral in de (thuis) zorg wordt nu door de bezuinigingen veel gewerkt met goedkope zzp'ers.

Het half miljoen zelfstandigen dat al voor 2008 actief was, zag de spoeling alsmaar dunner worden. Toch is in twee jaar tijd het aantal bedrijven dat zzp'ers inhuurt verdubbeld. In 2011 werkte nog 16% van de bedrijven met zzp'ers en in 2013 is dit aandeel gegroeid tot 31%. zzp'ers zijn gewilder dan uitzendkrachten, vooral bij grote werkgevers.

Dit vanwege de flexibele personeelsvoorziening, wat voor alle sectoren de voornaamste reden is om met zzp'ers te werken.

Uitzondering vormen de agrarische sector, de overheid en het openbaar bestuur. In het agrarisch bedrijf worden zzp'ers voornamelijk gebruikt om pieken in het productieproces op te vangen en de overheid huurt veelal in vanwege de beschikbare kennis en ervaring.

Het aantal vrouwelijke zzp'ers neemt af. Eind 2013 waren er nog 287.000 en aan het eind van het eerste kwartaal van 2014 waren er nog maar 280.000. Het aantal 55+ als zzp'ers stijgt wel (circa 172.000) en heeft te maken met de vele ontslagen door de crisis en het aantal langdurig werkelozen met de keuze tussen de bijstand of aan de slag als zzp'er.

Het aantal hoog opgeleide zzp'ers is ook gestegen terwijl het aantal middelbare en laag opgeleide zzp'ers juist daalt. Dat heeft te maken met de vele aspecten van het zzp'er zijn.

Aan een zzp'er ontbreekt het niets behalve veel rechten en waardering. Het maken van een goede start en het hebben van succes als ondernemer of als Zelfstandige zonder personeel gaat niet vanzelf. Er zijn nu zo'n 800 duizend zzp'ers, waarvan 35 procent vrouw is. Voor de belastingdienst ben je zzp'er zolang je voldoet aan het urencriterium van minimaal 1225 uur.

Wanneer je net aan het uren criterium voldoet dan ben je geen ondernemer of zzp'er voor de Belastingdienst. In dat geval noemt de Belastingdienst de inkomsten het resultaat uit overige werkzaamheden. Je komt dan niet in aanmerking voor aftrekposten voor ondernemers en andere ondernemersfaciliteiten zoals de Zelfstandigenaftrek van 7.280 euro, drie jaar een startersaftrek van 2.123 euro en een winstvrijstelling van 14% over de winst na de ondernemersaftrek.

Als zzp'er krijg je meer vrijheid en bepaal je vaak zelf wanneer en hoelang je werkt, mits de opdrachten voor het grijpen liggen. Helaas is dit gezien het grote aantal concurrenten niet vaak het geval. Je tijd zelf in kunnen delen en combineren met de verzorging voor kinderen is voor veel zzp'ers een goede reden om afscheid te nemen van alle zekerheden van een vaste betrekking.

Fiscaal is het nu nog aantrekkelijk om zzp'er te zijn door de zelfstandigenaftrek en startersaftrek (de eerste drie jaar) maar die voordelen staan wel politiek ter discussie. Als zzp'er krijg je te maken met ad hoc klussen die zo goedkoop moeilijk moeten worden uitgevoerd. Ziek zijn of arbeidsongeschikt worden, betekent dat je in die periode geen inkomen hebt, tenzij je een arbeidsongeschiktheid-verzekering hebt, maar ook die kennen eigen-risico bedragen en periodes. Vrij nemen voor vakantie kost een zzp'er omzet en je vakantiegeld moet je nu zelf verdienen door er geld voor opzij te leggen.

Als je geen specifiek vak kunstje kent dan is er volop concurrentie en dat drukt je tarief. Wanneer je een vak goed beheerst en je een goed netwerk hebt en daarbij een goede service biedt, dan maak je de beste kans om als zzp' er te slagen.

Durf, doorzettingsvermogen, vakkennis en ondernemersgeest zijn belangrijke eigenschappen voor een zzp'er. Zorg dat je je onderscheid van anderen. Ondernemen kun je leren.

Alles komt op jou neer, het binnenhalen van klanten, prijzen vaststellen, organisatie, marketing, administratie en alle andere onderdelen die bij het runnen van een eigen bedrijf komen kijken.

Niets is fijner dan zelf je dag in te kunnen delen en zelf te kunnen bepalen op welke manier je de opdracht uitvoert. Natuurlijk stellen je klanten ook de nodige eisen en zal je daaraan moeten voldoen, maar dan nog geeft het meer voldoening omdat je het niet alleen voor de klant maar ook voor jezelf doet.

In het ZZP Jaarboek wordt uitgegeven door Victor Mundi vind je als zzp'er tips, trucs en tactieken die je als starter kunnen helpen. In dit jaarboek vind je ook de honderd beste opdrachtgevers, samen goed voor meer dan 120.000 voltijd zzp-opdrachten op jaarbasis. Hoogopgeleide zzp'ers zijn redelijk succesvol met 61% aan productieve uren. De gemiddelde uurtarieven zijn Euro 90,80 exclusief btw.

Houd als zzp'er rekening met onverwachte gebeurtenissen

- Geef je onderneming een solide basis
- Hou rekening met zowel je eigen belangen als die van je partner, je toekomstige klanten en je eventuele personeel
- Zorg voor de juiste mensen in je netwerk
- Doe het beter of anders dan je concurrent
- Zorg niet alleen voor een online maar ook een fysieke bereikbaarheid
- Breng je product op een unieke manier aan de man
- Maak winst met of zonder personeel
- Bedenk een goede verkoopstrategie
- Besteed veel aandacht aan verpakking en/of presentatie
- Voer een gedegen administratie
- Luister eerst naar je klant en dan naar jezelf
- Neem geen opdrachten aan die je niet kunt overzien
- Zorg voor voldoende financiële armslag
- Verwacht het onverwachte en zorg dat je opdracht ook wordt uitgevoerd als je dat zelf door omstandigheden niet kunt
- Wees concurrerend ook als er (nog) geen concurrentie is
- Bouw een netwerk van concullega 's voor backup
- Registreer alle werkzaamheden in een logboek
- Zorg voor alle benodigde vergunningen en/of vestigingseisen

Je bent voor de wet officieel zelfstandig ondernemer als je meerdere opdrachtgevers hebt en zelf bepaalt hoe en wanneer je het werk uitvoert en vorm geeft, zelf zorgt voor continuïteit om te zorgen dat je onderneming blijft bestaan, investeert in je bedrijf, voor eigen rekening en risico werkt, zelf aansprakelijk bent bij schade en streeft naar winst.

Wanneer je niet aan deze criteria voldoet dan ben je feitelijk werknemer en in loondienst. Wanneer je dus voor je oude werkgever als freelancer aan de slag wil dan kan dat niet zo maar en wordt al dit gezien als verkapte loondienst waarover loonbelasting moet worden betaald. In september 2014 bepaalde het gerecht dat zzp'ers in de zorg behandeld moeten worden als ondernemer. De belastingdienst merkte deze zzp'ers aan als schijnzelfstandigen, waardoor honderden zzp'ers in de zorg niet meer aan de slag konden en ze voornamelijk alleen nog via bemiddelingsbureau's werkten. Cruciaal is wel dat de zorgverlener zich voldoende ondernemend moet opstellen en meerdere zorgaanbieders moet bedienen.

Om je werk als zzp'er te kunnen factureren moet je (nu nog) beschikken over een VAR verklaring van de belastingdienst. De VAR-verklaring gaat wellicht verdwijnen om plaats te maken voor de BGL, de Beschikking geen loonheffingen. Een wetsvoorstel hiervoor ligt bij de Tweede Kamer. Met de VAR (Verklaring arbeidsrelatie) vraag je aan de Belastingdienst een oordeel of je inkomen wel of niet geldt als loon. Met de BGL worden de zzp'er én de opdrachtgever samen verantwoordelijk voor de vraag of er feitelijk sprake is van een dienstbetrekking en verplichte afdracht van loonbelasting en premies.

De werkdruk van zzp'ers die pakketten bezorgen is erg groot. Deze zzp'ers werken vaak tot 60 uur per week om alle pakketjes te kunnen bezorgen, met nauwelijks tijd voor pauzes. Ook werken veel zzp'ers in slechtere omstandigheden dan pakketbezorgers in vaste dienst, en tegen een lager loon. De auto van een zzp pakketbezorger moet de kleur hebben van het bedrijf van de klant en moet zelfs soms worden voorzien van een logo van de klant. Ook wordt de route bepaald en gepland door de opdrachtgever. De fysieke belasting zorgt vaak ook nog eens voor lichamelijke klachten aan schouder of nek en rugpijn. Deze zzp'ers hebben weinig vrijheid om de eigen werkwijze te bepalen en dit zijn duidelijke voorbeelden van schijnconstructies. Het kabinet wil met de nieuwe wet echte ondernemers ondersteunen en dit soort schijnconstructies bestrijden.

Zodra de BGL is ingevoerd, kun je net als met de VAR via het internet bij de belastingdienst een aantal vragen beantwoorden. Als je dan een beschikking krijgt, moet je opdrachtgever die dan vooraf controleren. Met een VAR of BGL verklaring vrijwaar je de klant voor aanspraken op loonbelasting. Dit betekent dat je fiscaal niet langer als werknemer maar als ondernemer wordt beschouwd en waarmee je meteen recht krijgt op ondernemersfaciliteiten, zoals de MKB-winstvrijstelling, de zelfstandigenaftrek, de startersaftrek en de oudedagsreserve. (FOR)

Je moet om voor een VAR verklaring in aanmerking te komen zorgen voor meerdere opdrachtgevers en daarnaast mag je niet afhankelijk of ondergeschikt zijn aan je opdrachtgever. Er mag beslist geen gezagsverhouding zijn. Wanneer de var-verklaring wordt ingetrokken loop je het risico om niet alleen je opdrachten kwijt te raken, maar ook dat je het fiscale voordeel moet terugbetalen. Op pagina 49 vind je meer over de VAR.

Als zzp'er moet je zelf zorgen voor je salaris, je bedrijfs-middelen, je verzekeringen, marketing, arbeids-ongeschiktheid, belastingen, etc. Om als zzp'er te starten hoef je niet perse een middenstandsdiploma te hebben, niet te voldoen aan eisen van Algemene ondernemersvaardigheden (AOV) en kredietwaardigheid en je hebt ook niet altijd een vestigingsvergunning nodig.

Er zijn echter gereguleerde beroepen waarvoor wel vakbekwaamheidseisen gelden en moet je wel aan eisen voldoen. Deze beschermde beroepen mag je alleen uitoefenen na het behalen van een diploma. Dit staat in de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties. Bij de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs Nuffic vind je een overzicht van deze beroepen, met een verwijzing naar de verantwoordelijke organisatie. Er bestaan Europese afspraken over wederzijdse erkenning van diploma's die gereguleerde beroepen toestaan. Bij het Nationaal Contactpunt (NCP) van de Nuffic kun je informatie krijgen over de geldigheid van je diploma. Via Internationale Diplomawaardering (IDW) kun je vervolgens nagaan wat het buitenlandse diploma waard is.

In het digitale diplomaregister kun je jouw eigen diplomagegevens bekijken en hiervan een digitaal uittreksel verkrijgen. Daarnaast zijn er nog beroepen waarvoor bepaalde vakbekwaamheidseisen gelden.

Volgens het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) ben je gedurende de eerste anderhalf jaar na de start van je bedrijf, een starter. Voorwaarde is dat je het eigen bedrijf start vanuit een (dreigende) werkloosheidssituatie en een ondernemingsplan hebt. Als starter kun je dan een rentedragende Bbz-lening aanvragen van maximaal € 34.816 (2013). Daarnaast kun je een aanvullende uitkering tot bijstandsniveau aanvragen.

Deze uitkering ontvang je indien noodzakelijk maximaal drie jaar, mits het bedrijf levensvatbaar is. Hoewel er negen rechtsvormen zijn, gaan de meeste startende ondernemers bij het inschrijven van hun bedrijf voor de eenmanszaak. Een eenmanszaak is een bedrijf waarvan één persoon de eigenaar is. Als eigenaar ben je in alle opzichten verantwoordelijk voor de onderneming.

De eenmanszaak heeft dus geen eigen rechtspersoonlijkheid; het is een economische activiteit van jou als natuurlijke persoon die de onderneming drijft. Het belangrijkste voordeel is dat je het snel en eenvoudig kunt oprichten. Bij een eenmanszaak heb je recht op meer belastingvoordeel dan wanneer je kiest voor een andere rechtsvorm. Het voornaamste nadeel is dat je met je privévermogen aansprakelijk bent voor de eventuele schulden die je maakt met je bedrijf.

De naam eenmanszaak is een beetje misleidend. Als eigenaar van een eenmansbedrijf mag je best personeel in dienst nemen. Juridisch gezien wordt er in de eenmanszaak geen onderscheid gemaakt tussen jouw privé- en zakelijk vermogen. Als eigenaar van een eenmanszaak ben je dus zelf aansprakelijk voor eventuele schulden. Dat betekent dat deze kosten op je privévermogen of dat van je partner verhaald kunnen worden, waarbij je bijvoorbeeld ook je woonhuis en inventaris kwijt kunt raken aan je schuldeisers.

Als zelfstandig ondernemer ben je eigen baas, maar werk je nog bij een bedrijf als werknemer in loondienst dan is het beter om je werkgever te informeren over je plannen. Ga voordat je je ideeën in de praktijk brengt praten met je werkgever en informeer naar de mogelijkheden. In principe moet je werkgever toestemming geven, wanneer je bedrijf botst met de uitgangspunten van je huidige werkgever en wanneer je werk kan lijden onder de tijd die je besteedt aan je startup.

Wanneer er een conflict ontstaat, is het zaak om duidelijke afspraken te maken. Lees voorafgaand aan het gesprek je arbeidsovereenkomst, CAO of het personeelsreglement want hierin kun je meestal terugvinden of - en zo ja, onder welke voorwaarden - je naast je huidige baan een eigen bedrijf mag oprichten. Maar zelfs als je werk als zzp'er zou botsen met je eerdere functie in loondienst, dan nog zal een rechter niet snel gevoelig zijn voor klachten van je ex werkgever, zolang je tenminste niet de klanten van je ex werkgever hebt meegenomen.

Je bent niet verplicht om je aan te sluiten bij een ondernemersorganisatie, maar het kan wel van pas komen wanneer je denkt dat je hulp nodig zult hebben. Er zijn diverse organisaties zoals bijvoorbeeld de Stichting ZZP Nederland. Bij deze vereniging zijn inmiddels al meer dan 30.000 zelfstandigen aangesloten. Een dergelijke organisatie ondersteunt en geeft voorlichting over zaken waar je mee te maken kunt krijgen.

Dat heeft als voordeel dat ze je ook ondersteunen op het gebied van juridische zaken, administratie, belastingen, verzekeringen, incassohulp, etc. Waak er wel voor dat je geen extra diensten afneemt die je niet echt nodig hebt. Als lid krijg je tal van juridische documenten gratis beschikbaar beschikbaar gesteld, zoals leveringsvoorwaarden, modelcontracten, etc. Een lidmaatschap kost slecht enkele tientjes per maand. Maar als je van weinig moet rond komen dan kun je dit geld besparen.

Om zzp'er te worden kun je eigenlijk niet zonder een handleiding. Dit boekje dient daar voor. Zzp'ers bestaan voor de wet eigenlijk niet, maar worden zo genoemd omdat dat gewoon handig is. zzp'er staat voor: zelfstandige zonder personeel, dus is feitelijk een privé persoon die in zijn eentje een bedrijf start.

Vaak wordt iemand zzp'er na een gedwongen ontslag of langer durende werkloosheid. Maar ook sleur in de huidige werkomgeving kan een aanleiding zijn om het over een andere boeg te gooien.